

Opbouw en instructie totaalbestand Gezondheidsmonitor Volwassenen 2012

25 maart 2015

Inhoudsopgave

1. Achtergrond
2. Onderwerpen in het totaalbestand
3. Verwerking van databestanden tot een totaalbestand
4. Variabelen in het totaalbestand
 - 4.1 Identificatie-variabelen
 - 4.2 Geografische indicatoren
 - 4.3 Weegfactoren
 - 4.4 Manier van invullen en taal vragenlijst
 - 4.5 Achtergrondkenmerken
 - 4.5.1 Geslacht en leeftijd
 - 4.5.2 Huishoudsamenstelling
 - 4.5.3 Opleiding
 - 4.5.4 Werksituatie
 - 4.5.5 Inkomen
 - 4.5.6 Etniciteit/herkomst
 - 4.6 Uitkomstvariabelen
 - 4.6.1 Ervaren gezondheid
 - 4.6.2 Chronische aandoeningen
 - 4.6.3 Beperkingen
 - 4.6.4 Angst & depressie
 - 4.6.5 Eenzaamheid
 - 4.6.6 Mantelzorg geven
 - 4.6.7 Lengte & gewicht
 - 4.6.8 Bewegen
 - 4.6.9 Roken
 - 4.6.10 Alcoholgebruik
 - 4.6.11 Huiselijk geweld
- 5 Complex Samples in SPSS

Referenties

Bijlage:

Tabel 1 Overzicht steekproefniveaus GGD-enquêtes per GGD-regio

Tabel 2 Responsaantallen per GGD-regio

1. Achtergrond

Het totaalbestand van de Gezondheidsmonitor Volwassenen 2012¹ bevat gegevens over (determinanten van) de gezondheid van 387.195 personen van 19 jaar en ouder. Het is een landelijk bestand dat tot stand is gekomen uit een samenwerking van alle GGD'en, het CBS en het RIVM. Hierdoor zijn landelijke cijfers over de gezondheid en gezondheidsbeleving van de Nederlandse bevolking beschikbaar waarbij ingezoomd kan worden naar regio's en gemeenten.

De Gezondheidsmonitor Volwassenen 2012 is een samenvoeging van gegevens uit de Volwassenmonitor (VGZ; 19-64 jarigen) en de Ouderenmonitor (GZO; 65+) van alle (destijds 28)² GGD'en en van gegevens van volwassenen (19+) uit de CBS-Gezondheidsenquête. De Gezondheidsenquête van het CBS bestond uit twee delen. Deel 1 is naar alle personen uit de steekproef verstuurd, deel 2 alleen naar de personen die aan het eind van deel 1 aangaven mee te willen doen met een vervolgvragenlijst.

Het totaalbestand van de Gezondheidsmonitor Volwassenen is gemaakt door het RIVM en het CBS en bevat vragenlijst- en bewerkte gegevens van 376.384 respondenten van GGD-enquêtes en van 10.811 respondenten van de CBS-gezondheidsenquête (waarvan 5.981 respondenten aan beide delen hebben deelgenomen). Tevens zijn er verrijkingsvariabelen uit de Gemeentelijke Basis Administratie (GBA) gekoppeld aan het totaalbestand.

Er heeft een harmonisatietraject plaatsgevonden tussen de GGD'en en het CBS waarbij vraagstellingen en methode zo veel mogelijk op elkaar zijn afgestemd. Dit heeft geleid tot een basisset van onderwerpen waarvoor landelijke cijfers beschikbaar zijn die uitgesplitst kunnen worden naar GGD-regio en in de meeste gevallen ook naar gemeente. De gegevens van deze basisset zijn opgenomen in het totaalbestand. Het RIVM heeft een coördinerende rol in de realisatie van de Gezondheidsmonitor Volwassenen.

In dit document wordt een toelichting gegeven op het totaalbestand van de Gezondheidsmonitor Volwassenen 2012. Dit document is bestemd voor alle gebruikers van dit totaalbestand. Gebruikers zullen overigens niet altijd toegang hebben tot een totaalbestand met alle variabelen erin; tot welke variabelen de gebruiker toegang heeft, zal afhangen van de data-aanvraag en toekenning. Naast dit document is er een vragenlijst (met indicatoren) en een codeboek aanwezig voor de basisvragenlijst. Deze documenten kunnen aangevraagd worden via gezondheidsmonitor@rivm.nl.

2. Onderwerpen in het totaalbestand

De Gezondheidsmonitor Volwassenen 2012 bevat gegevens over een basisset van onderwerpen. Alle onderwerpen in de basisset zijn in alle GGD-enquêtes opgenomen, maar niet altijd in de CBS-enquêtes. Er wordt onderscheid gemaakt tussen drie groepen:

- 1) Onderwerpen die in alle GGD-enquêtes zitten en in deel 1 van de CBS-gezondheidsenquête: ervaren gezondheid, mantelzorg geven, lengte & gewicht en roken (betreft 387.195 respondenten).
- 2) Onderwerpen die in alle GGD-enquêtes zitten en in deel 2 van de CBS-gezondheidsenquête: chronische aandoeningen, beperkingen, bewegen en alcoholgebruik (betreft 382.365 respondenten).
- 3) Onderwerpen die in alle GGD-enquêtes zitten, maar niet in de CBS-gezondheidsenquête: (angst & depressie, eenzaamheid en huiselijk geweld (betreft 376.384 respondenten).

¹ De officiële benaming is: Gezondheidsmonitor Volwassenen 2012, GGD'en, CBS en RIVM.

De benaming in het Engels is: Public Health Monitor of the Community Health Services, Statistics Netherlands and the National Institute for Public Health and the Environment

² Na 2012 zijn de volgende GGD'en gefuseerd: op 1 juli 2013 zijn GGD Rivierland en GGD Nijmegen samengegaan als GGD Gelderland-Zuid; op 1 januari 2014 zijn GGD Zuid-Holland West en GGD Den Haag samengegaan als GGD Haaglanden; en op 1 januari 2014 zijn GGD Midden-Nederland en GGD Utrecht samengegaan als GGD regio Utrecht.

Hiernaast kon elke GGD ervoor kiezen om de basisset uit te breiden met extra vraagstellingen voor volwassenen en/of ouderen. Dit kunnen door GGD'en ontwikkelde standaardvraagstellingen dan wel lokale vraagstellingen zijn. Ook het CBS heeft in zijn gezondheidsenquête nog extra vragen gesteld. Deze extra vraagstellingen zijn niet opgenomen in het totaalbestand.

3. Verwerking van databestanden tot een totaalbestand

Aan het eind van de dataverzameling hebben GGD'en hun bestanden met ruwe data aangeleverd bij het RIVM. Het RIVM heeft alle GGD-respondenten in één databestand gezet. Over dit databestand heeft het RIVM de syntaxen van de basisset gerund. Per onderwerp is er een aparte syntax. Met deze syntaxen zijn de data opgeschoond en zijn afgeleide variabelen aangemaakt. Van te voren zijn deze syntaxen afgestemd tussen de GGD'en en het CBS. De syntaxen zijn voor GGD'en beschikbaar via www.monitorgezondheid.nl. Derden kunnen ze (per onderwerp) aanvragen via gezondheidsmonitor@rivm.nl³. Daarna zijn de data van de respondenten van de CBS-gezondheidsenquête toegevoegd. Het CBS had de syntaxen reeds over de CBS-data gerund. Via het CBS zijn de verzamelde gegevens vervolgens verrijkt met een aantal achtergrondkenmerken door koppeling aan de Gemeentelijke Basis Administratie (GBA) (zie paragraaf 4). Ook heeft het CBS weegfactoren berekend op basis van achtergrondkenmerken om voor verschillen tussen de samenstelling van de steekproef en de totale bevolking te corrigeren. In paragraaf 4.2 wordt verder ingegaan op de weegfactoren. Voor een uitgebreide beschrijving van de manier waarop de wegingen door het CBS zijn uitgevoerd, wordt verwezen naar de CBS-nota 'Weging Gezondheidsmonitor 2012' (Buelens et al 2013).

Het totaalbestand is een aantal keer aangepast.

De definitieve versie die nu gebruikt dient te worden, is van 25 maart 2015.

Tot slot:

Wat betreft de steekproefopzet dient opgemerkt te worden dat deze sterk verschilde tussen GGD-regio's en soms ook binnen een GGD-regio per doelgroep (volwassenen (VGZ) versus ouderen (GZO)). In principe zijn steekproeven op gemeenteniveau getrokken, maar hierop is een aantal uitzonderingen. Enerzijds heeft een aantal GGD'en een steekproef getrokken op (sub)regionaal niveau. Hiervoor is het niet mogelijk gemeentecijfers te publiceren (zie paragraaf 4.3). Anderzijds heeft een aantal GGD-regio's wijken of buurten opgehoogd in de steekproef. Dit is gedaan om ook uitspraken te kunnen doen op wijk- of buurtniveau en om ook onder moeilijk bereikbare groepen voldoende aantallen respondenten te behalen. Bij het berekenen van de weegfactoren is rekening gehouden met deze steekproefverschillen. In tabel 1 in de bijlage wordt een overzicht gegeven van de steekproefniveaus per GGD-regio, en naar doelgroep (volwassenen en ouderen). In tabel 2 in de bijlage staan de uiteindelijke responsaantallen per GGD-regio weergegeven. Hierbij is tevens onderscheid gemaakt tussen de responsaantallen voor de doelgroepen volwassenen en ouderen en tussen de respondenten in de GGD-enquêtes dan wel de CBS-gezondheidsenquête.

³ Tevens is er per onderwerp een achtergronddocument beschikbaar met achtergrondinformatie over de vraagstelling (voor GGD'en via monitorgezondheid.nl en voor derden aan te vragen via gezondheidsmonitor@rivm.nl).

4. Variabelen in het totaalbestand

De variabelen in het totaalbestand zijn onderverdeeld in identificatie-variabelen, weegfactoren, geografische indicatoren, variabelen die betrekking hebben op de manier van invullen en de taal van de vragenlijst en ten slotte in achtergrondkenmerken en uitkomstvariabelen.

4.1 Identificatie-variabelen

Overzicht identificatievariabelen in het totaalbestand

Variabelenaam	Label/Toelichting	Codering	Van toepassing op:
AGOJB201	Onderzoeksjaar	2012	387.195 GGD- en CBS-respondenten
Koppelsleutel*	Veilignummer; Uniek 10-cijferig respondentnummer.		387.195 GGD- en CBS-respondenten
Surveynummer	Surveynummer; Deelname aan GGD-enquête of CBS-gezondheidsenquête.	1=GGD 2=CBS	387.195 GGD- en CBS-respondenten
MIDGV201*	Doelgroep VGZ of GZO; Deelname aan de Volwassenmonitor (VGZ) of de Ouderenmonitor (GZO).	1=VGZ 2=GZO	376.384 GGD-respondenten
Respons_cbs	Respons CBS deel 1 en deel 2; Deelname aan deel 1 en 2 of aan alleen deel 1 van de CBS-gezondheidsenquête.	1=deelname deel 1 en 2 2=alleen deelname deel 1	10.811 CBS-respondenten

*Niet opgenomen in totaalbestand voor externe gebruikers.

Het totaalbestand bevat een aantal variabelen dat betrekking heeft op de identificatie van respondenten. Let wel, hiermee wordt niet bedoeld dat respondenten herleidbaar zijn. Het is voor gebruikers van het totaalbestand niet mogelijk om specifieke individuen te herleiden.

De variabele 'koppelsleutel' is het unieke respondentnummer van alle respondenten in het bestand. Deze variabele is alleen aanwezig in de oorspronkelijke bestanden en het oorspronkelijke totaalbestand en wordt vanwege eventuele herleidbaarheid niet opgenomen in het totaalbestand voor externe gebruikers.

Of een respondent een GGD-enquête dan wel de CBS-gezondheidsenquête heeft ingevuld, wordt weergegeven door de variabele 'Surveynummer'.

De variabele 'MIDGV201' is alleen bedoeld voor intern gebruik door GGD'en en wordt daarom niet opgenomen in het totaalbestand voor externe gebruikers. Deze variabele geeft aan of een GGD-respondent de Volwassenmonitor (VGZ) of de Ouderenmonitor (GZO) heeft ingevuld. Zoals eerder vermeld, maken GGD'en onderscheid tussen twee typen vragenlijsten: de Volwassenmonitor is voor mensen van 19 t/m 64 jaar en de Ouderenmonitor voor mensen van 65 jaar en ouder. De vraagstellingen in de basisset zijn overigens hetzelfde voor de doelgroepen volwassenen en ouderen, met uitzondering van Inkomen (zie paragraaf 4.5.5). Maar buiten de basisset om kunnen door GGD'en verschillende extra vraagstellingen opgenomen zijn. Ook zijn er soms verschillen in

steekproefopzet en omvang per doelgroep (zie paragraaf 4.3 en tabel 1 en 2 in de bijlage). De variabele 'MIDGV201' is niet van toepassing op respondenten die de CBS-gezondheidsenquête hebben ingevuld, de zogenaamde CBS-respondenten.

De variabele 'Respons_CBS' geeft aan of een CBS-respondent zowel deel 1 als deel 2 van de CBS-gezondheidsenquête heeft ingevuld of alleen deel 1. De CBS-Gezondheidsenquête bestaat uit twee delen. In het eerste deel staan meer algemene vragen over gezondheid. Het tweede deel bevat meer verdiepingsvragen en wordt aangeboden aan de respondenten van deel 1. Respondenten van deel 1 konden kiezen om niet deel te nemen aan deel 2.

4.2 Weegfactoren

Overzicht van de weegfactoren in het totaalbestand

Variabelenaam	Label	Van toepassing op:
weegfactor1	Zowel GGD enquêtes als de CBS basisvragenlijst (ervaren gezondheid, lengte & gewicht, mantelzorg geven, roken).	387.195 GGD- en CBS-respondenten
weegfactor2	Zowel GGD enquêtes als de CBS aanvullende vragenlijst (alcoholgebruik, beperkingen, bewegen, chronische aandoeningen).	382.365 GGD- en CBS-respondenten
weegfactor3	Alleen in de GGD enquêtes.	376.384 GGD-respondenten
weegfactor4*	GGD respondenten vergelijken met voorgaande jaren.	376.384 GGD-respondenten

*Niet opgenomen in totaalbestand voor externe gebruikers.

Om voor verschillen tussen de samenstelling van de respondentengroep en de totale bevolking te corrigeren, heeft het CBS weegfactoren aangemaakt voor de Gezondheidsmonitor. Er zijn vier weegfactoren aanwezig in het oorspronkelijke totaalbestand.

Weegfactor1, weegfactor2 en weegfactor3 zijn, met een aantal aanpassingen, gebaseerd op het weegmodel dat is toegepast in eerdere gezondheidsenquêtes van het CBS. Er is gecorrigeerd voor selectiviteit wat betreft geslacht, leeftijd, burgerlijke staat, stedelijkheidsgraad, huishoudgrootte, etniciteit, inkomen, gemeente (ingedikt) en GGD-regio.

Weegfactor1 wordt gebruikt voor de onderwerpen die in de GGD-enquêtes en in deel 1 van de CBS-gezondheidsenquête zijn nagevraagd. Het gaat om de onderwerpen ervaren gezondheid, mantelzorg geven, lengte & gewicht en roken die gemonitord zijn onder alle 387.195 GGD- en CBS-respondenten.

Weegfactor2 wordt gebruikt voor de onderwerpen die in de GGD-enquêtes en in deel 2 van de CBS-gezondheidsenquête zijn nagevraagd. Het gaat om de onderwerpen chronische aandoeningen, beperkingen, bewegen en alcoholgebruik die gemonitord zijn onder 382.365 GGD- en CBS-respondenten.

Weegfactor3 wordt gebruikt voor de onderwerpen die alleen in de GGD-enquêtes worden nagevraagd. Deze weegfactor is dus van toepassing op de 376.384 GGD-respondenten. Ook voor GGD-vraagstellingen buiten de basisvragenlijst dient deze weegfactor gebruikt te worden. Het gaat om de onderwerpen angst & depressie, eenzaamheid en huiselijk geweld uit de basisvragenlijst en alle overige standaardvraagstellingen of lokale vragen van GGD'en.

Weegfactor4 is alleen bedoeld voor intern gebruik door GGD'en en wordt daarom niet opgenomen in het totaalbestand voor externe gebruikers. Deze weegfactor is gebaseerd op een gereduceerd weegmodel waarbij alleen gecorrigeerd wordt voor selectiviteit van de respons met betrekking tot geslacht en leeftijd. Dit weegmodel is door een aantal GGD'en in eerdere enquêtes gebruikt en is gemaakt om de resultaten van GGD-respondenten te kunnen vergelijken met die van eerdere jaren.

De weegfactoren zijn zo gemaakt dat bij het berekenen van gemeentecijfers ook de respondenten uit de opgehoogde wijken meegenomen kunnen worden. Voor een uitgebreide beschrijving van de berekening van de verschillende weegfactoren, zie de CBS-nota 'Weging Gezondheidsmonitor 2012' (Buelens et al. 2013).

Per variabele moet er bekeken worden welke weegfactor gebruikt moet worden. Bij analyses met meerdere variabelen worden alleen de respondenten meegenomen waarbij al die variabelen zijn uitgevraagd. Als bijvoorbeeld een analyse wordt uitgevoerd met een variabele die in de GGD-enquêtes en in deel 1 van de CBS-gezondheidsenquête zit (dus uitgevraagd onder 387.195 respondenten) en een variabele die alleen in de GGD-enquêtes zit (dus uitgevraagd onder 376.384 respondenten), wordt weegfactor3 gebruikt (die van toepassing is op deze laatste 376.384 respondenten).

4.3 Geografische indicatoren

Overzicht geografische variabelen in het totaalbestand

Variabelenaam	Label	Van toepassing op:
MIREB201	GGD regio	387.195 GGD- en CBS-respondenten
MIREB201_Atlas*	GGD regio, codering en benaming aangepast voor Zorgatlas	387.195 GGD- en CBS-respondenten
GemCode*	Gemeentecode [415]	387.195 GGD- en CBS-respondenten
GemCode_Clustering1964	Gemeentecode, gemeenten geclusterd, te gebruiken voor 19-64 jarigen	387.195 GGD- en CBS-respondenten
GemCode_Clustering65plus	Gemeentecode, gemeenten geclusterd, te gebruiken voor 65+ en 19+ bevolking	387.195 GGD- en CBS-respondenten
POSCODN*	Postcode cijferdeel	387.195 GGD- en CBS-respondenten
PrimaireEenheid	Primaire eenheid	387.195 GGD- en CBS-respondenten

*Niet opgenomen in totaalbestand voor externe gebruikers.

De variabele 'MIREB201' geeft aan tot welke GGD-regio een respondent behoort. In 2012 waren er 28 GGD'en. Inmiddels is een aantal GGD'en gefuseerd (zie voetnoot 1). Er is uitgegaan van de GGD-grenzen die toen golden⁴.

In verband met het uitdraaien van cijfers voor de Zorgatlas van het RIVM is een extra variabele aangemaakt: 'MIREB201_Atlas'. Hierin hebben de GGD-regio's een aangepaste codering en de

⁴ Dit betekent dat de gemeente Hattem in het totaalbestand nog tot GGD IJsselland behoort (inmiddels valt deze gemeente onder GGD Noord- en Oost-Gelderland (voorheen GGD Gelre-IJssel)) en dat de gemeente Mook en Middelaar nog tot GGD Nijmegen behoort (inmiddels valt deze gemeente onder GGD Limburg-Noord).

precieze GGD-benaming gekregen zoals deze gebruikt wordt op de Zorgatlas⁵. Tevens zijn hierin de toen nog bestaande GGD'en Zuid-Holland West en Den Haag samengenomen als Haaglanden op verzoek van GGD Den Haag. Deze variabele wordt niet opgenomen in het totaalbestand voor externe gebruikers, maar is indien nodig beschikbaar voor derden.

Het CBS heeft het oorspronkelijke totaalbestand verrijkt met de variabele 'GemCode' die alle gemeentecodes weergeeft. Deze variabele zal echter niet in het totaalbestand voor externe gebruikers opgenomen worden, omdat het vanwege de steekproefopzet niet voor alle GGD-regio's mogelijk om op gemeenteniveau cijfers te publiceren, zoals in paragraaf 3 is aangegeven. Voor GGD Drenthe kan alleen op regionaal niveau cijfers worden gepubliceerd. Voor GGD IJsselland, GGD Twente en Hulpverlening Gelderland-Midden kan voor 19-64 jarigen op gemeenteniveau gepubliceerd worden, maar voor 65-plussers kan dit alleen op regionaal niveau. Ook cijfers die de gehele 19+ bevolking betreffen, kunnen voor deze laatste drie GGD-regio's alleen op regionaal niveau gepubliceerd worden. Daarnaast heeft een aantal GGD'en (te weten GGD Amsterdam, GGD Rotterdam-Rijnmond, GGD Zuid-Holland Zuid, GGD Groningen en GGD Fryslân) aangegeven dat een aantal gemeenten in hun regio geclusterd dient te worden vanwege de steekproefopzet. Dit houdt in dat alleen voor deze geclusterde gemeenten cijfers gepubliceerd mogen worden en niet voor de afzonderlijke gemeenten. Voor GGD Zaanstreek-Waterland kunnen voor twee gemeenten (Zeevang en Landsmeer) geen cijfers gepubliceerd worden vanwege de steekproefopzet; cijfers voor deze gemeenten zijn op plattelandniveau beschikbaar en op de vragen bij de GGD. Er zijn nieuwe variabelen aangemaakt waarin bovenstaande uitzonderingen zijn verwerkt. Indien men cijfers op gemeenteniveau wil uitdraaien voor 19-64 jarigen dan dient de variabele 'GemCode_Clustering1964' gebruikt te worden. Indien men cijfers op gemeenteniveau wil uitdraaien voor 65-plussers of de gehele 19+ bevolking dan dient de variabele 'GemCode_Clustering65plus' te worden gebruikt.

Ook heeft het CBS het oorspronkelijke totaalbestand verrijkt met vier postcodecijfers bij de adressen van de respondenten: variabele 'POSCODN'. Deze variabele wordt vanwege eventuele herleidbaarheid niet standaard opgenomen in het totaalbestand voor externe gebruikers. Als peildatum van het adres van respondenten is de datum van de steekproeftrekking genomen. Postcode is niet nagevraagd in de vragenlijsten. De situatie waarin sprake is van een verhuizing, de lijst wordt nagestuurd en ook nog wordt ingevuld, wordt als verwaarloosbaar beschouwd. Mocht dit wel gebeurd zijn, dan wordt de respondent behandeld alsof hij/zij nog op het oude adres woont. Verwacht wordt dat het effect op de resultaten nihil zal zijn, omdat de gezondheid en leefstijl zo kort na een verhuizing niet veel zullen veranderen en omdat verschillende vragen een referentieperiode hebben van de afgelopen maanden of het afgelopen jaar.

De variabele 'PrimaireEenheid' betreft een zogenaamde stratificatievariabele en is door het CBS aangemaakt om steekproeven te trekken. Primaire eenheid is de aanduiding van het CBS van het laagste regionale niveau waarop de steekproeven zijn getrokken. Het gaat om kleine geografische gebieden die zijn gekruist met leeftijdscategorieën. Ook is deze variabele door het CBS gebruikt om de weegfactoren te berekenen, zie de nota 'Weging Gezondheidsmonitor 2012'. Gebruikers van het databestand zullen deze variabele alleen nodig hebben wanneer zij in SPSS analyses doen met Complex Samples (zie paragraaf 5).

⁵ GGD Gelre IJssel is hierin bijvoorbeeld aangepast als GGD Noord- en Oost-Gelderland.

4.4 Manier van invullen en taal vragenlijst

Overzicht van de variabelen mbt de manier van invullen en de taal van de vragenlijst

Variabelenaam	Label/Toelichting	Codering	Van toepassing op:
MIBNV201	Manier van invullen	1=schriftelijk, papieren vragenlijst 2=vragenlijst via internet 3=mondeling interview (face-to-face) 4=telefonisch interview	376.384 GGD-respondenten
Mode_cbsdeel1	Interviewmethode cbs deel1	1=vragenlijst via internet 2=telefonisch interview 3=mondeling interview (face-to-face)	10.811 CBS-respondenten
Mode_cbsdeel2	Interviewmethode cbs deel2	1=vragenlijst via internet 2=schriftelijk, papieren vragenlijst	5.981 CBS-respondenten
MITLV201	Taal van de vragenlijst	1=Nederlands 2=Engels 3=Turks 4=Marokkaans Arabisch 5=anders	387.195 GGD- en CBS-respondenten

Zowel de GGD-enquêtes als de CBS-gezondheidsenquête is volgens een “mixed-mode” design uitgevoerd. Vragenlijsten zijn via internet, schriftelijk, mondeling of telefonisch afgenomen. Van te voren is afgesproken dat er in ieder geval een internetvragenlijst werd aangeboden.

Elke GGD bepaalde zelf de benaderingsmethode. Naast de internetvragenlijst zou er minstens één andere benaderingswijze mogelijk zijn: een schriftelijke vragenlijst of een mondeling of telefonisch interview. In sommige gevallen werd een papieren versie van de vragenlijst gelijk bij de aanschrijfbrief ingesloten, in andere gevallen ontvingen personen uit de steekproef de papieren vragenlijst pas als zij niet reageerden op het verzoek mee te doen via internet of op aanvraag. In een heel klein deel van de gevallen en alleen in de grote steden zijn ook GGD-enquêtes mondeling of per telefoon afgenomen (in totaal < 0,5 %).

De steekproefpersonen van het CBS zijn ook eerst benaderd om via internet deel te nemen. Vervolgens zijn non-respondenten telefonisch of, indien geen telefoonnummer bekend was, aan de deur herbenaderd. Deel 2 van de gezondheidsenquête van het CBS is alleen via internet of schriftelijk afgenomen.

De variabele ‘MITLV201’ geeft aan in welke taal een respondent aan de enquête heeft deelgenomen. GGD’en hebben in een aantal gebieden (i.e. in de G4) vertaalde vragenlijsten gebruikt of gebruik gemaakt van anderstalige enquêteurs. Op het totale aantal was dit gebruik echter minimaal. De CBS-gezondheidsenquête is alleen in het Nederlands afgenomen. Voor de CBS-respondenten is deze variabele (achteraf) op code 1 gezet.

4.5 Achtergrondkenmerken

4.5.1 Geslacht en leeftijd

Overzicht van de variabelen mbt geslacht en leeftijd in het totaalbestand

Variabelenaam	Label / Toelichting	Codering	Van toepassing op:
Geslacht	Geslacht	1=man 2=vrouw	387.195 GGD- en CBS-respondenten
geboortejaar	Geboortejaar	Range: 1905-1993	376.384 GGD-respondenten
LFT0109	Leeftijd op 1 september 2012	Range: 19-107 jaar	376.384 GGD-respondenten
AGLFS202	5-jaars leeftijdsklassen GGD'en (peildatum 1 sept 2012) (Leeftijd in 17 klassen)	1=19-24 jaar 2=25-29 jaar t/m 16=95-99 jaar 17=100 jaar en ouder	376.384 GGD-respondenten
Lftkl_enq	Leeftijdsklasse CBS op enquêtedatum (voor GGD-respondenten op 1 sept 2012). Leeftijd in 5-jaars klassen voor 19-64 jarigen en in 10-jaars klassen voor 65-plussers. (Leeftijd in 12 klassen)	1=19-24 jaar t/m 9=60-64 jaar 10=65-74 jaar 11=75-84 jaar 12=85 jaar en ouder	387.195 GGD- en CBS-respondenten
leeftijdstatline2	Leeftijd in twee categorieën: 19-64 jarigen vs 65-plussers.	1=19-64 jaar 2=65 jaar en ouder	387.195 GGD- en CBS-respondenten

De variabelen geslacht en geboortejaar zijn gebruikt als zogenaamde checkvariabelen. Met deze variabelen is gecontroleerd of de juiste (vanuit de steekproef benaderde) persoon de vragenlijst heeft ingevuld. De door respondenten ingevulde antwoorden zijn vergeleken met de registraties in de GBA. Als één of beide variabelen afwijken van de waarde uit de GBA, is de case verwijderd uit het bestand, echter:

- Indien 2012 als geboortejaar is ingevoerd, is geboortejaar op missing gezet.
- Indien de leeftijd is ingevuld in plaats van het geboortejaar, is geboortejaar op missing gezet.
- Indien de respondent niet in Nederland is geboren en geboortejaar komt niet exact overeen met GBA (verschil van maximaal 5 jaar), maar geslacht uit vragenlijst is wel identiek aan GBA, dan is het geboortejaar uit de GBA aangehouden.
- Als geslacht overeenkomt met GBA en er is 1 jaar verschil in geboortejaar en de vragenlijst is via het internet ingevuld, dan is het waarschijnlijk een typefout geweest en is deze persoon niet verwijderd.
- In geval van een ontbrekend gegeven, geldt het voordeel van de twijfel en is dit niet als afwijkend beschouwd. Ook in het geval dat beide gegevens ontbreken, is de case niet verwijderd.
- Als leeftijd en geslacht beide NIET zijn ingevuld dan is het als niet correct beschouwd en is de case verwijderd.

Uiteindelijk zijn voor geslacht en leeftijd de GBA-gegevens opgenomen in het totaalbestand.

De variabele 'geslacht' is van toepassing op alle respondenten, maar de variabele 'geboortejaar' is alleen van toepassing op de GGD-respondenten. Van respondenten van de CBS-gezondheidsenquête is het geboortejaar niet opgenomen in het totaalbestand. Vanwege de herleidbaarheid is leeftijd voor de CBS-respondenten alleen aangeleverd in leeftijdsklassen.

Voor de GGD-respondenten is er naast de variabele 'geboortejaar', de variabele 'LFT0109' aangemaakt. Deze variabele geeft de leeftijd in jaren aan op peildatum 1 september 2012. Deze leeftijdsvariabele is gebruikt om GGD-respondenten te splitsen in volwassenen (VGZ) versus ouderen (GZO). Ook zijn op basis van deze variabele leeftijdsklassen aangemaakt.

De variabele 'AGLFS202' geeft de leeftijd weer in 5-jaarsklassen en is berekend op basis van de leeftijd op 1 september 2012. Deze variabele is alleen van toepassing op GGD-respondenten.

De variabele 'Lftkl_enq' is beschikbaar voor zowel GGD- als CBS-respondenten. Leeftijd is ingedeeld in twaalf leeftijdsklassen. Voor 19-64 jarigen zijn er 5-jaarsklassen aangemaakt en voor 65-plussers 10-jaarsklassen. Voor GGD-respondenten is hierbij de leeftijd op 1 september 2012 en voor CBS-respondenten de leeftijd op de enquêtedatum aangehouden.

Variabele 'leeftijdstatline2' is eveneens van toepassing op alle GGD- en CBS-respondenten en geeft de tweedeling weer tussen 19-64 jarigen en 65-plussers. Deze variabele is aangemaakt op basis van 'Lftkl_enq'.

4.5.2 Huishoudsamenstelling

Overzicht van variabelen mbt huishoudsamenstelling in het totaalbestand

Variabelenaam	Label / Toelichting	Codering	Van toepassing op:
AGHHB201	Burgerlijke staat		376.384 GGD-respondenten
AGHHB203	Woon momenteel samen met partner		376.384 GGD-respondenten
AGHHB207	Woon samen met kinderen van 18 jaar en ouder		376.384 GGD-respondenten
AGHHB208	Woon samen met ouder(s)		376.384 GGD-respondenten
AGHHB209	Woon samen met andere volwassene(n)		376.384 GGD-respondenten
AGHHB210	Woon niet samen maar heb duurzame relatie		376.384 GGD-respondenten
AGHHB211	Woon alleen		376.384 GGD-respondenten
AGHHB212	Woon samen met kinderen jonger dan 18 jaar		376.384 GGD-respondenten
AGHHA203*	Alleenwonend	0=nee 1=ja	376.384 GGD-respondenten
AGHHS202*	Huishoudens zonder thuiswonende kinderen	0=nee 1=ja	376.384 GGD-respondenten
AGHHS201*	Eenoudergezin	0=nee 1=ja	376.384 GGD-respondenten
AGHHA212*	Woon samen met kinderen jonger dan 18 jaar	0=nee 1=ja	376.384 GGD-respondenten
AGHHA207*	Woon samen met kinderen van 18 jaar en ouder	0=nee 1=ja	376.384 GGD-respondenten
AGHHA202*	Burgerlijke staat in categorieën. Deze variabele is gelijk aan AGHHB201, alleen zijn categorieën 1 (gehuwd/geregistreerd partnerschap) en 2 (samenwonend) samengevoegd	1=gehuwd, samenwonend 2=ongehuwd, nooit gehuwd geweest 3= gescheiden 4=weduwe, weduwnaar	376.384 GGD-respondenten
Typehuishouden	Type huishouden (uit GBA)	1=eenpersoonshuishouden 2=stel zonder kinderen 3=stel met kinderen 4=eenouderhuishouden 5=overig of onbekend	10.811 CBS-respondenten
Burgerlijke Staat	Burgerlijke staat (uit GBA)	1=gehuwd of partnerschap 2= verweuwd 3=ongehuwd 4=gescheiden 5=onbekend	10.811 CBS-respondenten

* = aangemaakte variabele, indicator

Wat betreft huishoudsamenstelling zijn de variabelen voor de GGD- en CBS-respondenten niet exact met elkaar te vergelijken.

De GGD'en hebben in hun vragenlijsten een vraagstelling opgenomen met betrekking tot de huishoudsamenstelling. Variabelen AGHHB201 tot en met AGHHB2012 zijn ruwe variabelen. De codering hiervan staat in het codeboek. Variabelen met een sterretje (*) zijn aangemaakt in de bijbehorende syntax. In de CBS-gezondheidsenquête is weliswaar ook gevraagd naar de huishoudsamenstelling, maar in het kader van de Gezondheidsmonitor is voor de CBS-respondenten de informatie over het type huishouden en de burgerlijke staat uit de GBA gebruikt.

In het voorjaar van 2012 was door een GGD een pilot uitgevoerd waarbij vragenlijstgegevens over huishoudsamenstelling zijn gekoppeld aan die uit de GBA. Uit de resultaten bleek dat de vragenlijst- en GBA-gegevens niet voldoende overeenkwamen. Het was onvoldoende mogelijk om uit de GBA de indicator eenpersoonshuishouden te kunnen halen. Op basis daarvan hebben GGD'en besloten niet gebruik te maken van de gegevens uit de GBA en huishoudsamenstelling uit te vragen in de enquêtes.

Het verschil in bron tussen GGD- en CBS-respondenten heeft ervoor gezorgd dat er niet één variabele beschikbaar is voor alle respondenten in de Gezondheidsmonitor met betrekking tot de samenstelling van het huishouden en de burgerlijke staat.

4.5.3 Opleiding

Wat betreft het achtergrondkenmerk opleiding zijn verschillende vraagstellingen gebruikt in de GGD-enquêtes enerzijds en de CBS-gezondheidsenquête anderzijds. Het CBS heeft een langere vragenlijst gebruikt dan de GGD'en. Wel is er een gezamenlijke indicator samengesteld waarbij het hoogst voltooide opleidingsniveau is ingedeeld in vier categorieën: de variabele 'opleiding_def'.

De variabele 'MMOWB201_ruw', 'MMOWB202' en 'MMOWB202_code' zijn ruwe variabelen en hebben betrekking op de vraagstelling in de GGD-enquêtes. De codering hiervan staat in het codeboek. Er is gevraagd naar de hoogst voltooide opleiding, waarbij onder meer de open antwoordcategorie 'anders namelijk...' is gebruikt. De open antwoorden zijn door een onderwijstype van het CBS gecodeerd, zie variabelen 'MMOWB202' en 'MMOWB202_code'. De variabele 'MMOWB201' geeft het hoogst voltooide opleidingsniveau van de GGD-respondenten weer in 9 categorieën. De gecodeerde open antwoorden zijn hierin opgenomen. Het kwam voor dat respondenten zowel de open antwoordcategorie 'anders namelijk...' hadden ingevuld als een andere antwoordcategorie hadden aangevinkt. Als er bij de open antwoordcategorie een hogere opleiding is ingevuld dan is het antwoord bij 'MMOWB201_ruw' vervangen door deze hogere opleiding.

Variabele 'MMOPA201' is aangemaakt op basis van de variabele 'MMOWB201' waarbij een aantal opleidingsniveaus is samengevoegd. "Geen opleiding" en "lager onderwijs" zijn samengevoegd tot de categorie "laag"; "LBO" en "MAVO" zijn samengevoegd tot de categorie "midden1"; "MBO" en "HAVO, VWO" zijn samengevoegd tot "midden2"; en "HBO" en "WO" zijn samengevoegd tot de categorie "hoog". De negende categorie "anders" is op missing gezet.

Variabele 'Opleidingsniveau' heeft alleen betrekking op de CBS-respondenten. Hierbij is het hoogst behaalde opleidingsniveau ingedeeld in vijf categorieën.

Variabele 'opleiding_def' is de uiteindelijk samengestelde indicator en is van toepassing op zowel GGD- als CBS-respondenten in het totaalbestand. Het hoogst behaalde opleidingsniveau is ingedeeld in de vier categorieën: laag (LO), midden1 (MAVO, LBO), midden2 (HAVO, VWO, MBO) en hoog (HBO, WO). Hiertoe zijn de GGD-variabele 'MMOPA201' en de CBS-variabele 'Opleidingsniveau' samengevoegd waarbij de vierde en vijfde categorie bij de CBS-variabele 'Opleidingsniveau' nog is samengenomen.

Overzicht variabelen mbt opleiding in het totaalbestand

Variabelenaam	Label	Codering	Van toepassing op:
MMOWB201_ruw	Hoogst voltooide opleiding ruwe data		376.384 GGD-respondenten
MMOWB202	Afwijkende opleiding; Deze variabele heeft betrekking op de ingevulde antwoorden bij de antwoordcategorie 'anders namelijk...'		376.384 GGD-respondenten
MMOWB202_code	Afwijkende opleiding gecodeerd		376.384 GGD-respondenten
MMOWB201	Hoogst voltooide opleiding	1=geen opleiding 2=lager onderwijs 3=LBO 4=MAVO 5=MBO 6=HAVO, VWO 7=HBO 8=WO 9=anders	376.384 GGD-respondenten
MMOPA201*	Indeling opleiding in laag, midden 1, midden 2 en hoog. Hoogst behaalde opleidingsniveau	1=laag (LO) 2=midden1 (MAVO, LBO) 3=midden2 (HAVO, VWO, MBO) 4=hoog (HBO, WO)	376.384 GGD-respondenten
Opleidingsniveau	Hoogst behaald opleidingsniveau CBS-respondent	10=basisonderwijs 20=vmbo, mbo1, avo onderbouw 30=havo, vwo, mbo2-4 40=hbo-, wo-bachelor 50=hbo-, wo-master, doctor	10.811 CBS-respondenten
opleiding_def	Hoogst behaalde opleidingsniveau	1=laag (LO) 2=midden1 (MAVO, LBO) 3=midden2 (HAVO, VWO, MBO) 4=hoog (HBO, WO)	387.195 CBS- en GGD-respondenten

* = aangemaakte variabele, indicator

4.5.4 Werksituatie

Wat betreft de werksituatie zijn er eveneens verschillende vraagstellingen gebruikt in de GGD-enquêtes enerzijds en de CBS-gezondheidsenquête anderzijds. Het CBS heeft een langere vragenlijst gebruikt dan de GGD'en.

Voor GGD-respondenten is naast het hebben van betaald werk, ook informatie beschikbaar over of personen een pensioen hebben, gedeeltelijk of volledig werkloos zijn, gedeeltelijk of volledig arbeidsongeschikt zijn, fulltime huisvrouw/-man zijn of studeren.

Variabelen MMWSB202 tot en met MMWSB211 zijn ruwe variabelen. De codering hiervan staat in het codeboek. Variabelen met een sterretje (*) zijn aangemaakt in de bijbehorende syntax.

Voor CBS-respondenten is naast het hebben van betaald werk, alleen nog een variabele 'Uitkering' aanwezig waaruit kan worden opgemaakt of personen een uitkering ontvangen op basis van gedeeltelijke of volledige arbeidsongeschiktheid of om een andere reden.

Voor betaald werk is op basis van de gegevens uit de GGD-enquêtes enerzijds en de CBS-gezondheidsenquête anderzijds een gezamenlijke indicator samengesteld: de variabele 'werk'. Deze is als volgt samengesteld: GGD-respondenten worden als werkend beschouwd als zij hebben geantwoord betaald te werken (ongeacht het aantal uren (ofwel 'minder dan 12 uur per week' tot en met '32 uur of meer per week' is werkend) en ongeacht of ze daarnaast nog studeren, werk zoeken en/of arbeidsongeschikt zijn). CBS-respondenten worden als werkend beschouwd als zij hebben aangegeven ten minste 1 uur per week betaald te werken. CBS-respondenten die hebben aangegeven wel te werken, maar waarvan het aantal werkuren onbekend is, zijn op missend gezet.

Overzicht van variabelen mbt de werksituatie in het totaalbestand

Variabelenaam	Label	Codering	Van toepassing op:
MMWSB202	32 uur of meer betaald werk		376.384 GGD-respondenten
MMWSB203	20 tot 32 uur betaald werk		376.384 GGD-respondenten
MMWSB204	12 tot 20 uur betaald werk		376.384 GGD-respondenten
MMWSB205	minder dan 12 uur betaald werk		376.384 GGD-respondenten
MMWSB206	met pensioen		376.384 GGD-respondenten
MMWSB207	werkloos/ werkzoekend		376.384 GGD-respondenten
MMWSB208	arbeidsongeschikt		376.384 GGD-respondenten
MMWSB209	bijstandsuitkering		376.384 GGD-respondenten
MMWSB210	huisvrouw/huisman		376.384 GGD-respondenten
MMWSB211	studie. onderwijs volgen/studeren		376.384 GGD-respondenten
MMWSA205*	Het hebben van een betaalde werkkring	0=nee 1=ja	376.384 GGD-respondenten
MMWSA206*	Gepensioneerd	0=nee 1=ja	376.384 GGD-respondenten
MMWSA207*	Werkloos zijn	0=nee 1=ja	376.384 GGD-respondenten
MMWSA208*	Volledig arbeidsongeschikt zijn	0=nee 1=ja	376.384 GGD-respondenten
MMWSA210*	Fulltime huisvrouw/-man zijn	0=nee 1=ja	376.384 GGD-respondenten
MMWSA211*	Student zijn	0=nee 1=ja	376.384 GGD-respondenten
MMWSA212*	Gepensioneerd met baan	0=nee 1=ja	376.384 GGD-respondenten
MMWSA213*	Gedeeltelijk werkloos	0=nee 1=ja	376.384 GGD-respondenten
MMWSA214*	Gedeeltelijk arbeidsongeschikt	0=nee 1=ja	376.384 GGD-respondenten

Werksituatie3	Werksituatie3 (uit enquête)	0=werkt niet of minder dan 1u per week 1=werkt 32 uur of meer per week 2=werkt 1 tot 12 uur per week 3=werkt 12 tot 20 uur per week 4=werkt 20 tot 32 uur per week 9= werkt wel, uren onbekend	10.811 CBS-respondenten
Werksituatie	Werksituatie (uit enquête)	0=werkt niet of minder dan 1u per week 1=werkt 32 uur of meer per week 2=werkt 1 tot 32 uur per week 9= werkt wel, uren onbekend	10.811 CBS-respondenten
Uitkering	Inkomsten uit uitkering (uit enquête)	0=nee 1=ja, geheel of gedeeltelijk uit arbeidsongeschiktheidsuitkering 2= ja, maar niet uit arbeidsongeschiktheidsuitkering	10.811 CBS-respondenten
Werk	Betaald werk	0=nee 1=ja	387.195 GGD- en CBS-respondenten

* = aangemaakte variabele, indicator

4.5.5 Inkomen

Voor de GGD-respondenten is er informatie beschikbaar over het al dan niet kunnen rondkomen van het inkomen en, alleen voor 65-plussers, of het inkomen al dan niet alleen bestaan uit een AOW-uitkering. Variabelen MMIKB201 en MMIKB203 zijn de ruwe variabelen. De codering hiervan staat in het codeboek. Variabelen met een sterretje (*) zijn aangemaakt in de bijbehorende syntax. De vraag over rondkomen is gesteld in alle GGD-enquêtes; de AOW-vraag is alleen gesteld in de GGD-enquêtes voor ouderen (doelgroep GZO). In de CBS-gezondheidsenquête zijn geen van beide vragen gesteld.

Voor inkomen is er een gezamenlijke indicator voor alle GGD- en CBS-respondenten in het totaalbestand: de variabele 'inkkwin_2010'. Deze variabele betreft het gestandaardiseerde besteedbaar huishoudinkomen in kwintielen. Deze variabele is toegevoegd door het CBS en is gemaakt op basis van integrale landelijke inkomensgegevens uit 2010. Het besteedbaar huishoudinkomen is daarbij gecorrigeerd voor verschillen in grootte en samenstelling van het huishouden. Deze correctie vindt plaats met behulp van equivalentiefactoren. In de equivalentiefactor komen de schaalvoordelen tot uitdrukking die het gevolg zijn van het voeren van een gemeenschappelijke huishouding. Met behulp van de equivalentiefactoren worden alle inkomens herleid tot het inkomen van een eenpersoonshuishouden. Op deze wijze zijn de welvaartsniveaus van huishoudens onderling vergelijkbaar gemaakt. Het gestandaardiseerd besteedbaar huishoudinkomen is een maat voor de koopkracht van personen.

NB. De kwintielen hebben betrekking op de gehele Nederlandse bevolking en zijn niet gebaseerd op de steekproef of de respondenten. Het is dus niet zo dat in elk kwintiel 20% van de respondenten uit het totaalbestand zitten.

Overzicht van variabelen mbt inkomen in het totaalbestand

Variabelenaam	Label	Codering	Van toepassing op:
MMIKB201	Moeite met rondkomen van het inkomen		376.384 GGD-respondenten
MMIKB203	(Gezamenlijk) inkomen bestaat alleen uit AOW		162.804 GGD-respondenten
MMIKA201*	wel of niet moeite hebben met rondkomen van het inkomen	0=nee, geen moeite 1=ja, wel moeite	376.384 GGD-respondenten
MMIKA203*	(Gezamenlijk) inkomen bestaat alleen uit AOW	0=nee 1=ja, alleen AOW	162.804 GGD-respondenten
inkkwin_2010	gestandaardiseerd huishoudinkomen in kwintielen; Uit CBS-registratie (integrale landelijke inkomensgegevens)	1=0 tot 20% (max.€15.200) 2=20 tot 40% (max.€19.400) 3=40 tot 60% (max.€24.200) 4=60 tot 80% (max.€31.000) 5=80 tot 100% (>€31.000)	387.195 GGD- en CBS-respondenten

* = aangemaakte variabele, indicator

4.5.6 Etniciteit/herkomst

De variabelen 'Herkomst' en 'Generatie' zijn toegevoegd door het CBS en zijn gebaseerd op de GBA. Hierbij is de definitie van het CBS van toepassing, zie voor een uitgebreide nota hierover:

<http://www.cbs.nl/NR/rdonlyres/26785779-AAFE-4B39-AD07-59F34DCD44C8/0/index1119.pdf>

In de enquêtes zijn geen vragen gesteld over de herkomst van respondenten.

Overzicht van variabelen mbt etnische herkomst in het totaalbestand

Variabelenaam	Label	Codering	Van toepassing op:
Herkomst	Etniciteit (uit GBA)	0=autochtoon 1=Marokko 2=Turkije 3=Suriname 4=Nederlandse Antillen en Aruba 5=overige niet-Westerse landen 6=overige Westerse landen 8=Kaapverdië 9=onbekend	387.195 GGD- en CBS-respondenten
Generatie	Generatie (uit GBA)	0=autochtoon 1=1e generatie 2=2e generatie 9=onbekend	387.195 GGD- en CBS-respondenten

4.6 Uitkomstvariabelen

4.6.1 Ervaren gezondheid

Het onderwerp ervaren gezondheid is in alle GGD-enquêtes en in deel 1 van de CBS-gezondheidsenquête uitgevraagd (onder 387.195 respondenten). Hiervoor is weegfactor1 van toepassing.

Variabelenaam	Label	Codering
KLGB201	Algemene gezondheid	
KLGA207*	Algemene gezondheid in 3 categorieën	1=zeer goed tot goed 2=gaat wel 3=slecht tot zeer slecht
KLGA208*	Algemene gezondheid in 2 categorieën	0=gaat wel, slecht tot zeer slecht 1=zeer goed tot goed

* = aangemaakte variabele, indicator

Variabele KLGB201 is de ruwe variabele. De codering hiervan staat in het codeboek. Variabelen met een sterretje (*) zijn indicatoren, aangemaakt in de bijbehorende syntax.

4.6.2 Chronische aandoeningen

Het onderwerp chronische aandoeningen is in alle GGD-enquêtes en in deel 2 van de CBS-gezondheidsenquête uitgevraagd (onder 382.365 respondenten). Hiervoor is weegfactor2 van toepassing.

Variabelenaam	Label	Codering
CALGB201 t/m CALGB245	Suikerziekte t/m Andere langdurige ziekte/aandoening; open vraag	
CALGS201*	Minimaal 1 chronische aandoening	0=nee 1=ja
CALGS202*	Minimaal voor 1 chronische aandoening onder behandeling van een arts	0=nee 1=ja
CALGS203*	Aantal chronische aandoeningen	0=geen chronische aandoening 1=1 chronische aandoening 2=2 chronische aandoeningen 3=3 chronische aandoeningen 4=4 of meer chronische aandoeningen

* = aangemaakte variabele, indicator

Variabelen CALGB201 tot en met CALGB245 zijn de ruwe variabelen. De codering hiervan staat in het codeboek. Variabelen met een sterretje (*) zijn indicatoren aangemaakt in de bijbehorende syntax.

4.6.3 Beperkingen

Het onderwerp beperkingen is in alle GGD-enquêtes en in deel 2 van de CBS-gezondheidsenquête uitgevraagd (onder 382.365 respondenten). Hiervoor is weegfactor2 van toepassing.

Variabelenaam	Label	Codering
LGBP201	Gesprek volgen met 3 of meer personen	
LGBP202	Gesprek voeren met 1 persoon	
LGBP203	Kleine letters in krant lezen	
LGBP204	Iemand herkennen op 4 meter afstand	
LGBP205	Voorwerp van 5 kilo 10 meter dragen	
LGBP206	Staan en buigen iets van de grond oppakken	
LGBP207	400 meter lopen zonder stil te staan	
LGBPS202	aantal keren code 3 of 4 op OECD items	
LGBPS209*	moeite met 1 of meer OECD item	0=nee, 0 keer 1=ja, 1 keer of meer
LGBPS203*	Gehoor problemen op item 1 of 2 van OECD {3 of 4}	0=nee, geen beperkingen 1=ja, beperkingen
LGBPS204*	Gezichtsproblemen op item 3 of 4 van OECD {3 of 4}	0=nee, geen beperkingen 1=ja, beperkingen
LGBPS205*	Mobiliteitsproblemen op item 5, 6 of 7 {3 of 4}	0=nee, geen beperkingen 1=ja, beperkingen

* = aangemaakte variabele, indicator

Variabelen LGBP201 tot en met LGBP207 zijn de ruwe variabelen. De codering hiervan staat in het codeboek. LGBPS202 is een tussenvariabele, berekend in de bijbehorende syntax. Variabelen met een sterretje (*) zijn indicatoren, aangemaakt in de bijbehorende syntax.

4.6.4 Angst & depressie

Het onderwerp angst & depressie is alleen in alle GGD-enquêtes en niet in de CBS-gezondheidsenquête uitgevraagd (onder 376.384 GGD-respondenten).

Hiervoor is weegfactor3 van toepassing.

Variabelenaam	Label	Codering
GGADB201	Hoe vaak vermoeid zonder duidelijke reden	
GGADB202	Hoe vaak zenuwachtig voelen	
GGADB203	Hoe vaak was u zenuwachtig dat u niet tot rust kon komen	
GGADB204	Hoe vaak hopeloos voelen	
GGADB205	Hoe vaak rusteloos of ongedurig	
GGADB206	Hoe vaak rusteloos dat u niet meer stil kan zitten	
GGADB207	Hoe vaak somber of depressief	
GGADB208	Hoe vaak het gevoel dat alles veel moeite kostte	
GGADB209	Hoe vaak somber dat niets hielp om op te vrolijken	
GGADB210	Hoe vaak vond u zichzelf afkeurenswaardig, minderwaardig of waardeloos	
GGADA201*	Mate van het hebben van psychische klachten	1=laag of geen risico op

		angststoornis of depressie 2=matig risico op angststoornis of depressie 3=hoog risico op angststoornis of depressie
GGADA202*	Matig of hoog risico op angststoornis of depressie	0=laag of geen risico op angststoornis of depressie 1=matig of hoog risico op angststoornis of depressie

* = aangemaakte variabele, indicator

Variabelen GGADB201 tot en met GGADB210 zijn de ruwe variabelen. De codering hiervan staat in het codeboek. Variabelen met een sterretje (*) zijn indicatoren, aangemaakt in de bijbehorende syntax.

4.6.5 Eenzaamheid

Het onderwerp eenzaamheid is alleen in alle GGD-enquêtes en niet in de CBS-gezondheidsenquête uitgevraagd (onder 376.384 GGD-respondenten). Hiervoor is weegfactor3 van toepassing.

Variabelenaam	Label	Codering
GGEEB201 t/m GGEEB211	Kan praten over dagelijkse problemen t/m Kan bij vrienden terecht wanneer behoefte is	
GGEEA201 t/m GGEEA211	Kan praten over dagelijkse problemen t/m Kan bij vrienden terecht wanneer behoefte is	
GGEES203	Eenzaamheid <Scale de Jong Gierveld>	
GGEES208*	4 categorieën van eenzaamheid	0=niet (0-2) 1=matig (3-8) 2=ernstig (9-10) 3=zeer ernstig (11)
GGEES217*	wel of niet eenzaam zijn	0=niet eenzaam 1=wel eenzaam
GGEES209*	Totale eenzaamheid, matig of (zeer) ernstig	0=matig 1=(zeer) ernstig 8=nvt
GGEES201	Aantal missings op de vragen van emotionele eenzaamheid	
GGEES202	Aantal missings op de vragen van sociale eenzaamheid	
GGEES204 GGEES205	Emotionele eenzaamheid Sociale eenzaamheid	
GGEES211*	Indicator hoge emotionele eenzaamheidsscore, oude afkappunten	0=lage emotionele eenzaamheidsscore

		1=hoge emotionele eenzaamheidsscore
GGEES213*	Indicator hoge sociale eenzaamheidsscore, oude afkappunten	0=lage sociale eenzaamheidsscore 1=hoge sociale eenzaamheidsscore
GGEES215*	Indicator emotionele eenzaamheid	0=niet emotioneel eenzaam 1=wel emotioneel eenzaam
GGEES216*	Indicator sociale eenzaamheid	0=niet sociaal eenzaam 1=wel sociaal eenzaam

* = aangemaakte variabele, indicator

Variabelen GGEEB201 tot en met GGEEB211 zijn de ruwe variabelen. De codering hiervan staat in het codeboek. Variabelen GGEEA201 tot en met GGEEA211 zijn gehercodeerde tussenvariabelen, berekend in de bijbehorende syntax. GGEES203, GGEES201, GGEES202, GGEES204 en GGEES205 zijn tussenvariabelen, berekend in de bijbehorende syntax. Variabelen met een sterretje (*) zijn indicatoren, aangemaakt in de bijbehorende syntax.

4.6.6 Mantelzorg geven

Het onderwerp mantelzorg geven is in alle GGD-enquêtes en in deel 1 van de CBS-gezondheidsenquête uitgevraagd (onder 387.195 respondenten).

Hiervoor is weegfactor1 van toepassing.

Variabelenaam	Label	Codering
MCMZGB205	Mantelzorg gegeven in afg 12 mnd	
MCMZGB206	Nu mantelzorg geven	
MCMZGB207	Hoelang mantelzorg geven	
MCMZGB204	Belasting mantelzorg geven	
MCMZGB203	Aantal uren mantelzorg geven	
MCMZGS202*	Tamelijk zwaar tot zwaar belast voelen	0=licht belast 1=zwaar belast 8=nvt (geen mantelzorger)
MCMZGS203*	Mantelzorger (langer dan 3 maanden of meer dan 8 uur per week)	0=geen mantelzorger of voldoet niet aan de norm 1=mantelzorger > 3 mnd of > 8 uur per week
MCMZGS204*	Belasting van mantelzorger	0=licht belast 1=zwaar belast 8=nvt (geen mantelzorger)

* = aangemaakte variabele, indicator

Variabelen MCMZGB203 tot en met MCMZGB207 zijn de ruwe variabelen. De codering hiervan staat in het codeboek. Variabelen met een sterretje (*) zijn aangemaakt in de bijbehorende syntax.

NB. In de vragenlijst van GGD Groningen voor de doelgroep volwassenen (19-64 jarigen) blijken achteraf twee antwoordcategorieën in de vraag naar belasting van mantelzorgers te zijn omgedraaid.

Hierdoor kloppen de values voor GGD Groningen in het totaalbestand niet. Het dichotomiseren van de variabele zware belasting van mantelzorgers leidt er toe dat veel volwassenen in Groningen mantelzorg als zware belasting ervaren.

Het landelijk databestand en de cijfers die al gepubliceerd zijn vóór 2015 blijven zo staan. Als andere regio's of derden geïnteresseerd zijn in de belasting van mantelzorgers *op regionaal niveau*, kunnen zij geen gegevens gebruiken van 19-64 jarigen in de GGD-regio Groningen. Als anderen analyses op *landelijk niveau* willen doen, krijgen ze wel de gegevens van GGD Groningen; de fout in de Groningse data zal zeer waarschijnlijk niet veel effect hebben op het totaalcijfer van Nederland.

4.6.7 Lengte & gewicht

Het onderwerp lengte & gewicht is in alle GGD-enquêtes en in deel 1 van de CBS-gezondheidsenquête uitgevraagd (onder 387.195 respondenten). Hiervoor is weegfactor1 van toepassing.

Variabelenaam	Label	Codering
AGGWB201	Gewicht	
Gewicht	Gewicht (omgecodeerd)	
AGLNB201	Lengte	
Lengte	Lengte (omgecodeerd)	
AGGWS201	Body Mass Index	
AGGWS203	Body Mass Index groep	
Overgewicht*		0=geen overgewicht 100=overgewicht
Obesitas*		0=geen obesitas 100=obesitas

* = aangemaakte variabele, indicator

Variabelen AGGWB201 en AGLNB201 zijn de ruwe variabelen. De codering hiervan staat in het codeboek. Variabelen 'Gewicht' en 'Lengte' zijn gehercodeerde tussenvariabelen, berekend in de bijbehorende syntax. AGGWS201 en AGGWS203 zijn tussenvariabelen, berekend in de bijbehorende syntax. Variabelen met een sterretje (*) zijn indicatoren.

4.6.8 Bewegen

Het onderwerp bewegen is in alle GGD-enquêtes en in deel 2 van de CBS-gezondheidsenquête uitgevraagd (onder 382.365 respondenten). Hiervoor is weegfactor2 van toepassing.

Variabelenaam	Label	Codering
wwldw t/m hhzmd	woonwerk lopen dagen per week t/m huishoudelijk zwaar minuten per dag	
sport1 t/m sport4	Ruwe open antwoorden op de sportvragen	
sport1_sub t/m sport4_sub	Nieuwe tussenvariabelen met open antwoorden op de sportvragen	
sport1_def t/m sport4_def	Nieuwe definitieve variabelen met open antwoorden op de sportvragen	
sport1c t/m sport4c	sport1 code t/m sport4 code	
wwlmdg t/m totmwk	Woonwerkverkeer lopen minuten per dag t/m Alle activiteiten bij elkaar opgeteld minuten per week	
AinsworthCodeSport1 t/m z_mwk	Ainsworth codering bij Sport1 t/m Zwaar intensieve activiteiten minuten per week	
wwlmod t/m totmod	Woonwerkverkeer lopen dagen per week minimaal 30 minuten ten minste matig intensief t/m Alle activiteiten bij elkaar opgeteld dagen per week minimaal 30 minuten ten minste matig intensief	
rlbew*	Deelnemer voldoet wel (1) of niet (0) aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB) (tweedeling)	0=voldoet niet aan de NNGB 1=voldoet aan de NNGB
rlbew3*	Score op de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB) (driedeling)	0=inactief (0 dgn pw voldoende bewegen) 1= semi-actief (1 tm 4 dgn pw voldoende bewegen) 2= normactief (ten minste 5 dgn per week voldoende bewegen)
Wwlfit t/m totfit	Woonwerkverkeer lopen dagen per week minimaal 20 minuten ten minste zwaar intensief t/m Alle activiteiten bij elkaar opgeteld dagen per week minimaal	

	20 minuten ten minste zwaar intensief	
fitnorm*	Deelnemer voldoet wel (1) of niet (0) aan de Fitnorm (tweedeling)	0=voldoet niet aan de Fitnorm 1=voldoet aan de Fitnorm
fitnorm3*	Score op de Fitnorm (driedeling)	0=inactief (0 dgn pw zwaar bewegen) 1=semi-actief (1 of 2 dgn pw zwaar bewegen) 2=normactief (ten minste 3 dgn per week zwaar bewegen)
combnorm*	Deelnemer voldoet aan (g)een van beide normen (NNGB en Fitnorm)	0=voldoet aan geen van beide normen 1=voldoet aan één van beide normen
sporter*	Deelnemer sport wel (1) of niet (0) ten minste 1 dag per week	0=sport minder dan 1 dag per week 1=sport ten minste 1 dag per week

* = aangemaakte variabele, indicator

Variabelen 'wwldw' tot en met 'hhzmd' zijn de ruwe variabelen. De codering hiervan staat in het codeboek.

Variabelen 'sport1' tot en met 'sport4' hebben betrekking op de open vraag naar de sport(en) die respondenten beoefenen; dit zijn de ruwe variabelen met daarin de gegeven open antwoorden. Deze open antwoorden zijn in 2014 opnieuw handmatig gecodeerd door het RIVM, omdat de oorspronkelijke sportcoderingen niet volledig bleken te kloppen. Vanwege de nieuwe hercoderingen zijn extra variabelen aangemaakt met open antwoorden (zogenaamde stringvariabelen), namelijk de tussenvariabelen 'sport1_sub' tot en met 'sport4_sub' en de nieuwe, definitieve, variabelen met open antwoorden: 'sport1_def' tot en met 'sport4_def'. De variabelen 'sport1c' tot en met 'sport4c' geven de uiteindelijke sportcoderingen weer. Een uitleg van de nieuwe hercoderingen staat in het document 'Korte samenvatting stappen van de sporthercoderingen' en in het document '20141124 Toelichting wijziging in sportcodering en beweegsyntax gezondheidsmonitor 2012'. De nieuwe indeling van de sporten is te vinden in het Excelbestand: 'Indeling sporten Gezondheidsmonitor 2012'. Deze documenten zijn aan te vragen via gezondheidsmonitor@rivm.nl.

De variabelen 'wwlmdg' tot en met 'totmwk' zijn tussenvariabelen, berekend in de bijbehorende syntax, die betrekking hebben op de tijdsduur van de activiteiten. De variabelen 'AinsworthCodeSport1' tot en met 'z_mwk' zijn tussenvariabelen, berekend in de bijbehorende syntax, die betrekking hebben op de intensiteit van de activiteiten. De variabelen 'wwlmod' tot en met 'totmod' zijn tussenvariabelen, berekend in de bijbehorende syntax, in verband met de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB). De variabelen 'wwlfit' tot en met 'totfit' zijn tussenvariabelen, berekend in de bijbehorende syntax, in verband met de Fitnorm. Op verzoek van GGD'en zijn alle tussenvariabelen in het totaalbestand opgenomen.

Variabelen met een sterretje (*) zijn indicatoren, aangemaakt in de bijbehorende syntax.

NB. Behalve de sportcoderingen, is ook de gehele syntax en daarmee de variabelen met betrekking tot bewegen aangepast, in november 2014.

4.6.9 Alcoholgebruik

Het onderwerp alcoholgebruik is in alle GGD-enquêtes en in deel 2 van de CBS-gezondheidsenquête uitgevraagd (onder 382.365 respondenten). Hiervoor is weegfactor2 van toepassing.

Variabelenaam	Label	Codering
LFALB201 t/m LFALB216	Bier (geen alcoholarm of vrij) t/m Aantal glazen in weekend	
LFALA201*	Alcoholgebruiker	0=drinkt niet meer of nooit gedronken 1=drinkt alcohol
LFALA202*	Ex alcoholgebruiker	0=nee, drinkt nu alcohol of heeft nooit gedronken 1=ja, heeft vroeger alcohol gedronken
LFALA213*	Zware drinker: regulier aantal dagen 6 of meer glazen per dag voor mannen en 4 of meer glazen per dag voor vrouwen	0= drinkt niet minstens 1 keer per week 4(v)/6(m) of meer glazen per dag 1= drinkt minstens 1 keer per week 4(v)/6(m) of meer glazen per dag 8=nvt
LFALA208	aantal dagen alcohol door-de-week (werkelijke waarde)	
LFALA210	aantal dagen alcohol weekend (werkelijke waarde)	
LFALS208	alcoholconsumptie door-de-week in glazen	
LFALS210	alcoholconsumptie weekend in glazen	
LFALS218	Aantal glazen alcohol per week	
LFALS219	Aantal drinkdagen per week	
LFALS230*	overmatige drinker: >21 glazen/week (mannen) of > 14 glazen/week (vrouwen)	0=geen overmatige drinker 1=overmatige drinker 8=nvt, drinkt niet

* = aangemaakte variabele, indicator

Variabelen LFALB201 tot en met LFALB216 zijn de ruwe variabelen. De codering hiervan staat in het codeboek. Variabelen LFALA208, LFALA210, LFALS208, LFALS210, LFALS218 en LFALS219 zijn tussenvariabelen, berekend in de bijbehorende syntax. Variabelen met een sterretje (*) zijn indicatoren, aangemaakt in de bijbehorende syntax.

4.6.10 Roken

Het onderwerp roken is in alle GGD-enquêtes en in deel 1 van de CBS-gezondheidsenquête uitgevraagd (onder 387.195 respondenten). Hiervoor is weegfactor1 van toepassing.

Variabelenaam	Label	Codering
LFRKB205	Rookt u wel eens	
LFRKB206	Vroeger gerookt	
LFRKB207	Rookt sigaretten uit pakje of zelf gerold	
LFRKB202	Sigaretten per dag	
LFRKA205*	Roker	0=nee 1=ja
LFRKA206*	Ex-roker	0=nee 1=ja 8=nvt (roker)
LFRKA207*	Nooit roker	0=ooit gerookt 1=nooit gerookt
LFRKA208*	Zware roker	0=nee 1=ja 8=nvt (rookt niet of geen sigaretten)

* = aangemaakte variabele, indicator

Variabelen LFRKB205, LFRKB206, LFRKB207 en LFRKB202 zijn de ruwe variabelen. De codering hiervan staat in het codeboek. Variabelen met een sterretje (*) zijn indicatoren, aangemaakt in de bijbehorende syntax.

4.6.11 Huiselijk geweld

Het onderwerp huiselijk geweld is alleen in alle GGD-enquêtes en niet in de CBS-gezondheidsenquête uitgevraagd (onder 376.384 GGD-respondenten). Hiervoor is weegfactor3 van toepassing.

Variabelenaam	Label	Codering
MMHGB201 t/m MMHGB214	Ooit slachtoffer geweest huiselijk geweld t/m Hoe lang geleden	
MMHGA201*	Ooit slachtoffer geweest huiselijk geweld	0=nee 1=ja
MMHGA202*	Psychisch of emotioneel geweld incl NVT	0=nee 1=ja 8=nvt
MMHGA203*	Lichamelijk geweld incl NVT	0=nee 1=ja 8=nvt
MMHGA204*	Ongewenste seksuele toenadering incl NVT	0=nee 1=ja 8=nvt
MMHGA205*	Seksueel misbruik incl NVT	0=nee

		1=ja 8=nvt
MMHGA206*	Dader is partner incl NVT	0=nee 1=ja 8=nvt
MMHGA207*	Dader is expartner incl NVT	0=nee 1=ja 8=nvt
MMHGA208*	Dader is stief kind incl NVT	0=nee 1=ja 8=nvt
MMHGA209*	Dader is stief ouders incl NVT	0=nee 1=ja 8=nvt
MMHGA210*	Dader is stief broers zussen incl NVT	0=nee 1=ja 8=nvt
MMHGA211*	Dader is ander familielid incl NVT	0=nee 1=ja 8=nvt
MMHGA212*	Dader is huisvriend incl NVT	0=nee 1=ja 8=nvt
MMHGA213*	Andere dader incl NVT	0=nee 1=ja 8=nvt
MMHGA214*	Hoe lang geleden huiselijk geweld incl NVT	1=1 jaar geleden of korter 2=tussen 1 en 5 jaar geleden 3=langer dan 5 jaar geleden 8=nvt

* = aangemaakte variabele, indicator

Variabelen MMHGB201 tot en met MMHGB214 zijn de ruwe variabelen. De codering hiervan staat in het codeboek. Variabelen met een sterretje (*) zijn indicatoren, aangemaakt in de bijbehorende syntax.

5. Complex Samples in SPSS

Het toetsen van verschillen kan gedaan worden in Complex Samples. Dit is een aparte module in SPSS. Daarbij wordt rekening gehouden met het steekproefdesign. Hiervoor wordt de variabele 'PrimaireEenheid' in het totaalbestand gebruikt. Hieronder staat een voorbeeldsyntax. Om te bepalen of verschillen tussen groepen statistisch significant zijn, worden de betrouwbaarheidsintervallen rondom de prevalentiecijfers gebruikt.

Voorbeeldsyntax:

Landelijke en regionale cijfers mbt ervaren gezondheid.

* Analysis Preparation Wizard.

CSPLAN ANALYSIS

```
/PLAN FILE='[...pad invullen...]\cs_plan_monitor_weging1.csaplan'  
/PLANVARS ANALYSISWEIGHT=weegfactor1  
/SRSESTIMATOR TYPE=WOR  
/PRINT PLAN  
/DESIGN STRATA=PrimaireEenheid  
/ESTIMATOR TYPE=WR.
```

* landelijke cijfers, totaal

* Complex Samples Frequencies.

CSTABULATE

```
/PLAN FILE='[...pad invullen...]\cs_plan_monitor_weging1.csaplan'  
/TABLES VARIABLES= KLGGA207 KLGGA208  
/CELLS TABLEPCT  
/STATISTICS CIN(95)  
/MISSING SCOPE=TABLE CLASSMISSING=EXCLUDE.
```

* landelijke cijfers naar geslacht .

* Complex Samples Frequencies.

CSTABULATE

```
/PLAN FILE='[...pad invullen...]\cs_plan_monitor_weging1.csaplan'  
/TABLES VARIABLES= KLGGA207 KLGGA208  
/SUBPOP TABLE=Geslacht DISPLAY=LAYERED  
/CELLS TABLEPCT  
/STATISTICS CIN(95)  
/MISSING SCOPE=TABLE CLASSMISSING=EXCLUDE.
```

* landelijke cijfers naar GGD-regio .

* Complex Samples Frequencies.

CSTABULATE

```
/PLAN FILE='[...pad invullen...]\cs_plan_monitor_weging1.csaplan'  
/TABLES VARIABLES= KLGGA207 KLGGA208  
/SUBPOP TABLE=MIREB201 DISPLAY=LAYERED  
/CELLS TABLEPCT  
/STATISTICS CIN(95)  
/MISSING SCOPE=TABLE CLASSMISSING=EXCLUDE.
```

* regionale cijfers naar geslacht .

* Complex Samples Frequencies.

CSTABULATE

/PLAN FILE='[...pad invullen...]\cs_plan_monitor_weging1.csaplan'

/TABLES VARIABLES= KLGGA207 KLGGA208

/SUBPOP TABLE=MIREB201 BY geslachtstatline DISPLAY=LAYERED

/CELLS TABLEPCT

/STATISTICS CIN(95)

/MISSING SCOPE=TABLE CLASSMISSING=EXCLUDE.

Referenties

Buelens, B., Meijers, R. & Tennekes, M. (2013). Weging gezondheidsmonitor 2012. CBS nota BPA-nr. PPM-2013-06-14-BBUS, CBS Heerlen.

Bijlage

Tabel 1. Overzicht steekproefniveaus GGD-enquêtes per GGD-regio, apart voor de doelgroepen volwassenen en ouderen

GGD-regio	Steekproefniveau	
	Volwassenen (VGZ)	Ouderen (GZO)
GGD Drenthe	Regio	regio
GGD IJsselland	Gemeenten	gemeenten
GGD Twente	Gemeenten	regio
HVD Gelderland-Midden	Gemeenten	regio en gemeenten
GGD Rivierenland	Gemeenten	gemeenten
GGD Nijmegen	Gemeenten	gemeenten
GGD Flevoland	Gemeenten	gemeenten
GG&GD Utrecht	Wijken	wijken
GGD Kennemerland	Gemeenten	gemeenten
GGD Amsterdam	gemeenten en wijken	gemeenten en wijken
GGD Gooi & Vechtstreek	Gemeenten	gemeenten
GGD Den Haag	Wijken	wijken
GGD Zuid-Holland West	gemeenten en wijken	gemeenten en wijken
GGD Rotterdam-Rijnmond	gemeenten en wijken	gemeenten en wijken
GGD Zuid-Holland Zuid	gemeenten en wijken	gemeenten en wijken
GGD Zeeland	gemeenten en wijken	gemeenten
GGD Limburg-Noord	Gemeenten	gemeenten
GGD Groningen	gemeenten en gebieden	gemeenten en gebieden
GGD Fryslân	gemeenten en gebieden	gemeenten en gebieden
GGD Midden-Nederland	gemeenten en wijken	gemeenten en wijken
GGD Zaanstreek-Waterland	gemeenten en gebieden	gemeenten en gebieden
GGD West-Brabant	gemeenten en wijken	gemeenten en wijken
GGD Hart voor Brabant	gemeenten en wijken	gemeenten en wijken
GGD Hollands Midden	Gemeenten	gemeenten
GGD Zuid Limburg	gemeenten en wijken	gemeenten en wijken
GGD Hollands Noorden	Gemeenten	gemeenten
GGD Brabant Zuidoost	gemeenten en wijken	gemeenten en wijken
GGD Gelre-IJssel	Gemeenten	subregio

Tabel 2. Responsaantallen per GGD-regio, totaal en apart voor de doelgroepen volwassenen en ouderen en apart voor de GGD-enquêtes en de CBS-gezondheidsenquête

GGD-regio	Volwassenen (VGZ)			Ouderen (GZO)			Totaal GGD'en + CBS
	GGD'en	CBS	GGD'en + CBS	GGD'en	CBS	GGD'en + CBS	
GGD Drenthe	389	260	649	446	91	537	1.186
GGD IJsselland	5.191	268	5.459	1.294	72	1.366	6.825
GGD Twente	6.439	312	6.751	588	92	680	7.431
HVD Gelderland-Midden	6.532	339	6.871	1.287	88	1.375	8.246
GGD Rivierenland	3.722	115	3.837	4.306	28	4.334	8.171
GGD Nijmegen	8.271	168	8.439	6.758	56	6.814	15.253
GGD Flevoland	3.626	193	3.819	3.709	46	3.755	7.574
GG&GD Utrecht	2.953	171	3.124	620	14	634	3.758
GGD Kennemerland	9.112	252	9.364	5.749	84	5.833	15.197
GGD Amsterdam	5.220	413	5.633	2.842	101	2.943	8.576
GGD Gooi & Vechtstreek	3.933	103	4.036	4.107	63	4.170	8.206
GGD Den Haag	1.940	198	2.138	2.521	43	2.564	4.702
GGD Zuid-Holland West	4.972	277	5.249	6.904	69	6.973	12.222
GGD Rotterdam-Rijnmond	18.437	530	18.967	12.543	165	12.708	31.675
GGD Zuid-Holland Zuid	7.969	220	8.189	6.449	94	6.543	14.732
GGD Zeeland	5.603	200	5.803	5.326	62	5.388	11.191
GGD Limburg-Noord	5.441	282	5.723	9.207	84	9.291	15.014
GGD Groningen	3.267	306	3.573	1.090	73	1.163	4.736
GGD Fryslân	3.744	333	4.077	2.423	104	2.527	6.604
GGD Midden-Nederland	18.068	476	18.544	13.320	117	13.437	31.981
GGD Zaanstreek-Waterland	6.206	163	6.369	4.859	43	4.902	11.271
GGD West-Brabant	9.359	368	9.727	10.297	124	10.421	20.148
GGD Hart voor Brabant	14.370	544	14.914	14.036	144	14.180	29.094
GGD Hollands Midden	7.035	392	7.427	5.482	105	5.587	13.014
GGD Zuid Limburg	18.246	361	18.607	10.730	108	10.838	29.445
GGD Hollands Noorden	7.034	315	7.349	7.782	100	7.882	15.231
GGD Brabant Zuidoost	17.686	410	18.096	15.230	117	15.347	33.443
GGD Gelre-IJssel	8.812	430	9.242	2.902	125	3.027	12.269
TOTAAL	213.577	8.399	221.976	162.807	2.412	165.219	387.195